

D A N I C A.

Katolišk cerkven list.

№ 2.

V četrtek 12. svečana 1852.

Tečaj F.

Kaj vse to pomeni? *)

V duhu téhtam, premišlujem,
Kaj po svetu se godi,
V sercu tožim in žalujem,
De v ljudéh spoznanja ni;
Vse presodijo narobe,
To lastnost je naše dobe.

Že so nekatere léta
Bile žalostne, se vé;
Kaj v prihodnje se obéta,
Kaj nam čakati se sme;
To so nam reči neznane, —
Al pa niso prerokvane?

Kmaló kolera pridere,
Ptuja kraju in ljudém;
Kolkó jih zmed nas pobere?
Jezera, to reči smém!
Ni nas čisto zapustila,
Kogar bod', bo še vmorila.

Zdaj potresi prihrumejo,
Vse derhti in giblje se,
Cerkve, hiše se majejo,
Mesta terdno zidane;
So potresi pa nehali:
Že se nismo nič več bali.

Kar začne krompir zlo gnjiti,
Vsim ljudém potrebna jed,
Kaj bi vzrok utegnili biti,
Vpraša učen' z' nevednim vred? —

„Bo ga škoda!“ to se sliši
Govorit' pri vsaki hiši.
Na! še se človeku v glavi
Zmeša, de zdaj noče več
Bit' pokorin star' postavi:
„Vse je doli, vse je preč!
Staro kito zaverzimo,
V boljši vse prenaradimo!“

Hude vojske zahrumijo,
Strašno topi pokajo,
Z meči se ljudje morijo,
Vmirajoči stokajo:
Kolkó mest so pokončali,
Koliko vasi požgali!

Slabši létne se začnejo,
Zemlja mal' pridelka dá;
Hude ure priderejo,
Toča polja pokončá:
Živeža zlo permankuje,
Žito se težko kupuje!

Še lijaki na lijake. —
Toljkih živi človek ne vé, —
Naredé povodnji take,
De vasi z ljudmi topé;
V jezera so spremenjene
Pólja, njive pred zelene!

Sneg zlo debel zgođej pade,
Kaj bo, če nam obleži?

Preč so polja, žita mlade;
Nič ne bo ječmena, rži!
Jug potegne, dez se vlije,
Takrat bojo homatije!

Kaj rekó nek' modrijani,
Kaj od téga mislijo? —
Kak „zobraženi“ kristjani
Té reči presodijo? —
„Al ne veste: pamet, pamet
Je le boljši, kakor zamet.“

„Dobre léta smo že imeli,
Zdaj pa slabši pridejo;
Ko jih bomo preterpeli,
Se spet boljših nadjamo:
Svet se obrača po naravi,
Nam posvetni modric pravi.

Kje, o človek! je tvoja véra?
Al' nad nam' ne čuje Bog?
Polna že je grehov méra,
To je pravi vzrok nadlóg!
V svetim serdu vedno huje
Svoje otroke Bog strahuje.

Dokler bomo le žalvali
Zavolj škode in nadlog,
In čez greh se ne jokali,
De je žaljen ljubi Bog;
Nas bo tépel in pokoril,
Kakor res je On govoril. J. B.

Moč klasiškiga slovstva v vedo in besedo novših časov.

Beseda je obraznica ali malarica znotranjiga človeka; malar zmala človekov obraz, beseda pa njegovo serce. Le ako pride hinavšina vmes, utegne mal' nekoliko zatemneti in podobo serca pri posameznim človeku napak kazati, kakor megla, ki se med solnce in naše oči obési. Ako je človek kristjan, govori po kristjansko; je nevernik, govori po nejeversko; krivoveric po krivoversko. Je človek obdelan in zobražen, govori zobraženo; je robat in neobtesán, bo tudi njegova beseda cnaka. Pobožni in bogoljubni govori pobožno in pošteno; samopašni in hudobni ima napačno in brezbožno govorjenje. Ravno tako gospod govori gospòsko, kmet kmetiško; gospodovavec po gospodovavsko,

služabnik in podložni po podložniško. Beseda je varno kazalo per človeku.

Kakor je beseda kazalo posameznih človekov, je ona še veliko varniši in zanesljivi kazalo znotranjiga stanú celih ljudstev in narodov, in njih različnih duhovnih lastnost o različnih časih. Drugač je bila beseda ali govorjenje ljudi še v nejeverskih časih, drugač po sprejetim kersanstvu; drugač perve čase kersanstva in v tako rečenim srednjim véku, ko je bila še živa vera, drugač poslednje čase, ko je jela vnemarnost gospodariti, in je s klasiško literaturo in napčnim modrijanstvom stara nevera v novi podobi oživela.

Pomljivo je, kar Góm (Gaume) v ti zadevi toliko vživo in občutno, kolikor resnično popisuje *).

*) Der nagende Wurm der heutigen Gesellschaft oder das Heidenthum in der Erziehung von J. Gaume. Aus dem Französischen. Regensburg 1851.

*) Nekoliko zakasnjena.

Vred.

On pravi: „V srednjim věku se je beseda evropejskih narodov čisto in do celiga po nabožni ali verniški besedi ravnala, in je bila od leté, bi djal, predihnjena. Povsod diha spiritualizem in supernaturalizem (teženje na duhovno življenje in čeznatorne dobrote) v besedi; kersanske besede, svete imena iztékajo kakor same od sebe iz vsakih ust: kersanska sočnost nadušuje besedo, kakor ona misel oživlja. Nič ni ložej, ket to dokazati. Odprimo le kapitularia ¹⁾ naših kraljev in pisma starih časov, poprašajmo zgodopisce, govore stolnikov (kanclerjev) naših vesoljnih (vseučiliš), zapisnike naših govorniških predsednikov in berimo druge očitne ali deržavne liste.“

„Nastopi pa klasiško poganstvo, in kar naravnost beseda spremeni svoje znamenje ali značaj. Najpred zgubi ona svoje bogastvo in priprostost ²⁾. Fenelon sam je bil permoran opomniti, rekoč: Nas jezik pogreša veliko besed in izrekov: zdi se mi celo, de so ga nekako od sto let sem zajezili in obožali, hotevši ga očistiti... Potlej se usušuje tudi kersanska sočnost (ali mezga): čeznatorno je čezdalje bolj poredkama, stare oblike, s kterimi se je tako dobro reč zaznamnjala, so ali čisto zgini- le, ali pa so se do čuda spremenile. Ako je še kej sledi po njih, je moramo iskati v besedi pri- prostiga ljudstva: jezik zobrazenih je nima več. Za nje je viditi, de so kersanske besede zastarane. Zgovarjajo jih le bolj poredkama, in, bi djal, z nekako nejevoljo.“

„Česeno ime našiga Gospoda Jezusa Kristusa se v govorih postavine dežele od več kot šestdeset let tudi en samkrat izpisano ne bere ³⁾. V tem ko si posvetni človek v čast šteje, Horácia in Virgília v spis ali v usta jemati, mu nikoli ne pride v misel, kako pravilo v zgled iz stariga ali noviga zakona (testamenta) vzeti. Imena neznaboških modrijanov mu same od sebe v usta pridejo, imena apostelnov in prerokov pa nikoli, ali skorej nikoli ne. Ako se mu spoljubi kako čednost pohvaliti, ne bo imenoval kersanske čednosti, ampak starinsko krepost (vertu antique): se mu hoče zgled verliga moža zaznamnjati, ne govori od kersanskiga, ampak od starinskiga korenjaštva. Povsod, kjer koli se da, vživa neznaboške ali pa posvetne besede, besede čisto natorniga pome- na, namesto kersanskih besed, mesto besed s čez- natornim poménom. Namesto Bog, reče božan- stvo, naj viksi bitje, natora; namesto nabožnost, (verozakon, religio), spoznanje (cultus); name- sto vera (fides), versko prepričanje ali me- nitve; namesto kersanska ali bratovska lju- bezin, človekoljubje (philantropia), človeč- nost (humanitas); mesto milovšina, pomoč. Ob kraju groba se mora katoliško: requiescat in pace — naj v miru počiva! umakniti nejeverskimu: Lahka mu zemljica“ ⁴⁾.

(Dalje sledi.)

Podnebne prikazni — slepe vraže.

V podnebjju se dostokrat kaka neobična (ne- navadna) prikazen vidi, ktero prosti ljudje nava- doma krivo tolmačijo, iz nje hude vojske, lakoto ali druge nadloge prerokujejo, si po revni neved- nosti nepotreben strah delajo in to vse, ker prave- ga vzroka tih prikazen ne poznajo in praznim vra- zam verujejo.

19. prosenca ob enajstih po noči je bila za Čmurekom na Nemškem čudovito lepa prikazen vi- diti. Prikazalo se je namreč na vedrem tihem ju- ternem nebu 7 presvitlih luč, podobnih silno jasnim zvezdam ki so v lepi versti jaderno proti večeru letele. — Kakor se po mužah (lužah) in močirju iz vnetljivega sopuha, kader do kislica verh zemlje pride, rade tiste omotne veše prižgejo, ktere pri miru želtomodro ferlijo, če je tiho vreme; če pa ve- ter piše, jih sem in tje goni, včasih tedaj tudi, kader ravno vleče, jih v ravne verste ko vojake postavi, in kader se preverže, jih spet zmoti in nevedne ljudi v tako grozen strah spravi, de me- nijo ti trepeči prestrašenci v svoji prepeti domišlii ogujene može viditi, od kterih vejo kaj groznih povest povedati: — ravno kakor te veše se užgejo iz podobnih višjih sopuhov tudi luči in svetle pri- kazni v podnebjju. Nikdar niso tedaj više ozračja naše zemlje — po navadi le nekih sto sežnov nad nami. — Njih tek je o tihem vremenu vsikdar proti večeru in to zato, ker se zemlja in mi z njo proti jutru vertimo. In ko bi ravno čisto mirne bile, se nam vunder zdi, de močno hitro proti večeru be- žijo, to pak za tega voljo, ker zemlja v 24 urah 5400 milj pota proti jutru okoli svoje osi napravi. V eni uri se tedaj 225 milj dalje privertimo, če ravno tega ne občutimo. Višji tenki zrak pa ne more tako hitro za zemljo, temuč zaostaja in zdi se tedaj, kakor de bi on in prikazni v njem proti večeru dirjale. — Ako se po bistri vodi ali hitri železnici urno dalje peljemo, se našim očem tudi zdi, ko de bi (sicer mirno) drevesa in hiše proti nam in za nami bežale. — Ker je zdaj jako slabo, mokrotno in že več dni celo deževno vreme, de bode koj ves sneg in led zginil, bodo morebiti a- botniki vsega tega to lepo prikazen krivili. Ali naravoslovje inako uči. V mescu prosencu je vse- lej prepir med severom in jugom. Kteri veter tu zmaga, po tistem se potem ravna celo leto. Zmaga sever, je ostra, huda zima, in suho toplo leto. Zmaga jug, je slaba zima in celo leto velhko (vla-žno), mokrotno in deževno. De pa naše dobe ne- srečni jug že sploh lakše (lože) zmaga, so naj več ljudje sami krivi, ki povsod preveč gojzdov in drevja posekajo, de ga premalo ostane in več ne more preobilnih mokrotnih puhov posekati, ki so polovica njih živeža. — Hočemo boljše letine, bode treba pridno za pomnoženje drevja skerbeti.

Naj navadnejša podnebna prikazen je tista iskreči metli ali šopi podobna, od ktere pa abotniki mislijo, de je skratec — peklenšak, kteri tistim skoz dimnik peneze nosi, ki so mu dušo zapisali. Bolj navadne še so po močirju veše, ktere imajo ljudje za cvet zakopanih penezov — rekoč, de jih je za tega voljo nemogoče dokopati, ker peklen- šak pri kopanju tako strašne zmotnjave naganja, de sledni ostermi in groze pobegne. —

Resnica pa je, de nima peklenšak pri vseh teh in njim podobnih prikaznih ničesar opraviti. One so od Boga v našo korist stvarjene, de se škodljivi sopuhi sožgejo, se ponavljajo po na-

¹⁾ Po narodovskim preselovanju razderte cerkvene zadeve zopet v red pospraviti, so francoski kralji sklicovali iz duhov- nih in svetnih stanov zmešane zbiraljša, kterih sklepi so se imenovali præceptiones, constitutiones i. t. d., od Karla Martela dalje pa capitularia.

²⁾ Ako primerimo naše slovensko z nekdanjim ob času sv. Me- todia in Cirila, koliko besed in oblik (Form) pogreša, ki jih je nekdanj imelo. Gonivši klasiško slovstvo v družih jezicah, so na svojim lastnim s pozabljivostjo več in več gubili.

³⁾ Pisavec je Francoz.

⁴⁾ Po malikovavskim kopitu: Sic tibi terra levis.

ravnih božjih postavah, in imajo le za tiste škodljiv pomen, ki se dajo po praznih vražah za nos voditi in slepiti.

Dr. —ž—

večkrat čez vso postavo točijo, kadar koli pijanci pridejo, če je tudi o pol noči, de le denar Resnicki.

Nekaj od pivnice in pijancev.

Izmed raznih vzrokov razujzdanosti, zapravljivosti, pretefov in pobojev, ki se dan današnji tako pogostoma godé, so gotovo eden nar prvih prepogostne pivnice, sosebno kadar njih posestniki (birti) le na to gledajo, de bi več potočili, kar veči del od njih velja. Sedanja francoska vlada je to dobro spoznala, in je naslednje in vsiga posnemanja vredne postave zastran pivnic dati sklenila: 1) V vsaki srenji (soseski) sme biti le toliko pivnic, de na 500 do 1000 duš ena pride. 2) Število preobilnih pivnic se bo s tim pomanjšalo, de se po smerti pivničarjev tako dolgo nobena nova pravica točiti ne da, de se bo število pivnic do preupisaniga števila zmanjšalo. 3) Pravico točiti zgubi, kdor pijače kvari ali pokvarjene prodaja, kdor državo za davek goljufa, kdor pijančevanju, razujzdanosti, skrivnim igram in politiskim prekučijam roko derži. 4) Pijanost ima že sama na sebi kakor pregreha veljati, in kdor v pijanosti kako hudodelstvo stori, timu pijanost zadolženja ne bo polajšala, ampak ga za eno stopnjo še poviksala. 5) Uradniki morajo paziti ne samo na to, de posestniki pivnic davke prav plačujejo, ampak tudi na reči, ki se v pivnicah godé in zadevajo občinsko zdravje ino lepo zadržanje.

Hvale vredni gosp. Šmale, deželni sodniški svetovavec, je 16. grudna per sklepu porotne sodbe z žalostjo izrekel veliko število ubojev, ki so se 1851. leta na Krajnskim zgodili. Ako gledamo na njih začetik, najdemo, de so oni večidel v kaki pivnici svoj vir imeli. Ne trezni, ampak vinjeni si začnejo zabavljati, se pretepati in pobijati. Priča, koliko hudiga pivnice in pijanci napravijo, je tudi naslednje: Na Svečnico proti večeru sta šla dva že nekaj vinjena vojaka od Štepanje vasi proti Ljubljani, in štirje moški tudi vinjeni jih srečajo (in zmed njih so trije oženjeni). Začno si nasproti zabavljati, in se pretepati; eden vojakov je bil tako zdelan, de je vsled tega mogel umreti. Tukaj se pač ne more reči, de manjka podučjenja. Mili Bog! godilo se je to zraven Ljubljane, kjer je doveč vsakdanjih in nedeljskih šol, ob času, ob katerim se je ta in predni dan v 5 farnih cerkvah božja beseda 30krat oznanovala. — Ne le učiti, ampak tudi učnike poslušati in ubogati je potreba. —

Ne deleč od Ljubljane je vas z 285 ljudmi. Ker ptujci skozi njo ne hodijo, ste bile dozdanje dve pivnici gotovo zadosti, in se preveč, za njo in za bližnjo vas s 103 prebivavci. Zdaj je pa še mož, ki je srenjski svetovavec, jel v nje točiti. Kaj čuda potlej, de se zlasti iz mladih nekteri od pivnice do pivnice kakor megla vlačijo, tam vino, ali, ker je vino predrago, večidel žganje serkajo, potlej pa po vasi kolnejo, se perdušajo in pretepajo, de je groza, in de bi bilo misliti, ti kavkarji niso sicer pohlevne slovenske kervi, ampak otroci iz severno-amerikanskih logov. Tako zmed večjiga dela mirnih in pobožnih prebivavcov dežele nekteri hudobneži vsim prebivavcam nečast delajo. In vzrok temu so prepogoste pivnice in zlasti tudi ponočevanje, kterimu pivnice potuho dajejo, ker nar

Pismo misjonarja Antona Trabanta do prečastitljiviga knezoškofa Lavantinskiga.

Prevzvišeni milostljivi knezoškof!

Občutki nepopisljiviga veselja in hvaležnosti do Boga mi persi sprehajajo, de me je srečno in zdraviga perpeljal do mej gorečih Afrikanskih pušav. Ako pomislim, de sim bil ed nekđaj vedno bolehin, je to očitno znamenje posebne milosti božje, ktero mi je obilna molitev sprosil, ki se v Evropi za mene opravlja. Preden se dalej podamo, se prederzmem, v naj bolj ponižnim počesjenju Vaši milosti zopet nekoliko verstic dopisati in začnem tam, kjer sim v svojim zadnjim listu iz Kaire nehal in še nekoliko znamenitnišiga, kar sim tamkej izpustil, dostavim.

V Aleksandrio sva prišla z Možganam, kakor sim zadnjič pisal, 15. septembra (p. l.) opoldne. Po obedu sva šla zavolj pregledanja potnih listov k avstrijskemu konzulatu in potlej na „transit,“ kjer sva vsak 20 gold. sr. za prevožnjo do Kaire na parobrodu plačala. Potlej sva obiskala katoliške cerkve, in zmráčilo se je. Akoravno ni Aleksandria več staro glavno mesto na Egiptovskim, in se je sedanje mesto le tako rekoč iz grobel nekdanjiga mesta slovitih Ptolomejcev vzdignilo, ostane vendar še vedno znamenito za vsakiga popotnika, zlasti za katoliškiga duhovna, zavolj mnogih zgodovinskih spominov, ki se tukej v njegovim sercu zbudijo. In zares me je mila žalost sprehajala, ko sim sam per sebi začel premišljevat, kako je nekđaj tukej pobožno keršansko življenje lepo cvetelo, in modroslovne keršanske šole toliko slovele, de so se clo ajdovski modrijani okoli keršanskih učencikov zberali: kako pa zdaj grenek jarm muhamedanstva, sužnosti, divje sirovosti in vsestranske zapušenosti nesrečno deželo tare. Tako zgine vselej s keršanstvam vred tudi veseli obraz življenja in zemeljsko blagostanje, in nikdar se ni nobena dežela keršanske vere zaverгла, de bi tudi strašno žalostnih nasledkov tega greha ne bila milo občutila! Naj bi milostljivi Bog enake nesreče meni nepozabljivo Evropo obvaroval, ktera tudi dalej bolj ošabno blagre keršanstva zametuje! Rad bi bil mesto bolj natanjko ogledal, pa po naročilu prečast. g. provikarja sva se mogla s prvim parobrodom, ki bo v Kairo šel, odpeljati, kar se je že precej drugi dan zgodilo. Vzel sim tedaj od Aleksandrie slovo, ter le bolj poversin obris mesta v spominu ohranil. Mesto, v pusti pešni ravnini sozidano, ima veliko prav lepih hiš (tudi s tremi nadstropji), več velikih prostorov, kjer se živež prodaja in kamele in osli perpravljani stojijo, perve za prevožnjo tovorov, drugi za ježo iz enih ulic v druge. Ne morem pa tudi zamolčati, kakošne so stanovanja ubožniših Arabeov, kakor sim jih v Aleksandrii naj poprej vidil. Naj bi tu sem prišli moji dragi slovenski rojaki in z lastnimi očmi pogledali neizrečeno revšino Egiptčanskiga ljudstva, gotovo bi bili potlej s svojim stanam bolj zadovoljni, in bi bolj poterpežljivo svoje križe nosili, brez kterih ni kraja na svetu! Stanovanja Egiptčanskiga ljudstva zares ne zaslužjo hiše imenovane biti. So namreč le male kočé, ali kar iz ilovec al pa iz nežganih opek napravljene. Oken nimajo nobenih, ampak samo dve mali lukni skoz steno, toliko de je znotranji prostor nekoliko razsvetljen. Tudi pravih vrat ni nobenih, ampak veža je tako ozka in majhna, de človek, kolikanj velik, ne more po koncu skoz njo iti. Ta vhod je včasih zaslonjen, včasih tudi ne, tako de do-

mače živali, postavim: perutnina, ovce, kozli i. t. d. uboge Egipčane lahko v njih stanicah obiskujejo. Kakor uboge so pa stanovanja Arabcev, ravno tako revna je tudi njih noša. Višnjeva srajca, turške hlače in turban na glavi, to je Arabcu vse oblačilo. Vidijo se pa tudi ljudje, le kar v belo ali višnjevo srajco ogernjeni. Vidil sem clo Egipčane, kateri so na pol nagi na Nilovih bregovih sedeli ali delali. Tudi hrana ali živež Arabcev ni boljši od njih noše in stanovanj. Kolikor sim zamogel v naglici viditi, sicer prebivavci na Nilovih bregovih nobeniga pomankanja ne terpijo; vidil sim veliko perutnine, zlasti kokoš, gosi, potlej tudi veliko ovac, kozlov i. t. d. Pa mesa Arabci le malo uživajo. Vse te živali namreč prodajo, de si zamorejo oblačila kupiti, sami pa večidel jedo bob, lečo, kumare, sladkorne in vodne dinje, rajž, čebulo, bamijo (je podobna malim kumaram), datelne in cvibak, kateri pa ni tako dober, kakor evropejski. Tako živijo Arabci, kolikor sim zamogel do zdaj spreviditi. Tu pa tam sim vidil med Aleksandrio in Kairam tudi ktero lepši pristavo, vendar v vsem le majhno. Morebiti jih je veliko več, pa moje slabo oko jih ni zamoglo zagledati; daljnoglednikov pa nisim imel per rokah. Kar je pa očem posebno dobro djalo, je bil pogled dolgih poljan, obsejanih s koruzo in žitom, ki se dura imenuje. Kjer je Nilova povodnja že odjenjala, se je vidila prav vesela rast. Turšico, fežol, bob in druge sadeže sim vidil na razni stopnji dozorenja, po tem namreč, ali Egipčansko morje, (tako Arabci reko Nil imenujejo) prej ali poznej pešene ravnine (take so okoli Nila ležeče polja) pod vočo dene, in s svojim rodovitnim blatam pognoji.

(Konec sledi.)

Ogled po Slovenskim.

Iz Celorca 7. srečana. Včeraj 6. tega mesca ob pol enajstih po noči je tukaj nekdanji učnik bogoslovja v Ljubljani gospod doktor Jakob Zupan na splošni vodenici v 67. letu svoje starosti umrl. — Že preteklo jesen je jel bolehati; noge so mu otekale in službo odrekle, tako de od vseh Svetih izbe ni mogel zapustiti. Vonder se je nadjal, v kratkem ozdraveti. Ko je pa če dalje bolj otekal, in ne le na nogah, ampak tudi po životu, je bolezen spoznal, pa tudi čutil, de se mu smert bliža; zato sv. zakramente prejme, se pobožno z Bogom spravi in čisto Njegovi sveti volji vda. Včeraj v jutro je, kakor je sinoč sam povedal, ene ure tako sladko spal, de že dolgo let ne tako. Po noči čuvaja zazove, de naj mu vode prinese; na to ga pa prosi, tri očenaše ino tri česenasimarie z njim meliti. Ko odmolita, se pokriža, obrne in z besedo: „Gott befohlen!“ (Bog z mano!) — umerje. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Kako de se po kmetih veselje do branja zmiram bolj razširja, kažejo tudi naslednje besede iz prijateljskiga pisma na Metliškim: „Našim ljudem ni nikdar zadosti bukev; še leto ni minulo, in sim že okoli 70 goldinarjev za nje izdajal. Vse heče v cerkvi brati, mlado in staro, žensko in mosko. Naš kmet si pri vsi svoji revšini vé toliko prihraniti, de si kake bukve omisli; in v ti reči bi mu lahko naše farmane vsem drugim v zgled postavili. To dosti dokazuje, kako deleč se je tisti dopisnik zmotil, ki je lani dopovedoval, de v naši fari razun duhovnov in vradnikov skorej nihče brati ne zna. Res je sicer, de na „Novice“ in „Danico“ niso naročeni; beró jih pa radi, če jih jim kdo posodi.“

Razgled po kersanskim svetu.

Pešt. Kat. néplap (ljudski list) piše, de sta bila 11. prosenca Jakob Maria Falk in Tereza Weis, oba hebrejske vere, v cerkvi sv. Franciška kersena in v versto Jezusovih vernih sprejeta. Pervi je dobil ime Janez, devica pa ime Maria. Kersenca sta per tem svetim opravilu toliko bogoljubnost in vdano ponižnost razodevala, de so bili vsi pričujoči globoko v serce ginjeni, in iz mnogih ust so se glasile besede veseliga upanja: „To bota dobra kristjana!“

Dunaj. „Volkshalle“ piše, de je bil uniga mesca jud Mannheim na dva mesca v ječo obsojen, ker je zoper kersansko vero podpihovavno in zaničljivo pisal, in izreče nazadnje tolaživno upanje: „Česnjaki in berkovci ne bodo več smeli kersanske vere v divjim lagonu s svojimi strupenimi penami sliniti. Zaupajmo, de se bo ta previdnost tudi na glediše razprosterla.“

London. 23. listopada je kardinal v cerkvi sv. Petra in Pavla njih 500 birmal, zmed katerih je bilo čez 100 vnovic h katoliški veri pristopljencov. — Neki anglikanski duhoven v Oksfortu je bil v cerkvi orateria-nov v naročje sv. Cerkve sprejet.

— V pretečenim letu 1851 je bilo 32 anglikanskih duhovnov v katoliško cerkev sprejetih. Med njimi so: J. H. Jerrard, dohtar cerkvenih práv in soud staršinstva Londonskiga vseučiliša; J. Tovri Lav, brat lorda Ellenborough, ki je poprej kakor veliki poglavar jutrove Indie toliko sočutja do braminskiga malikovanja kazal (1842); kancelar škofij Bat in Vels; Vale, duhoven per kraljični kapeli v dvoru Bukingham. — Neduhovskih se je 25 iz visokih stanov spreobrnilo. Med timi: Lord Kenedi, admiral Talbot, kapitan Paterson (njegov brat je anglikanski duhoven); kapitan Haliburton z ženo in hčerjo; poročnik Ernst Nightingale, sin sestre lorda Ellenborough; gospé: Skott, opatisa protestantskiga samostana v Pertu, Lav iz samostana Knightsbridge i. t. d. — Vseh katoliških duhovnov na Angleskim je že čez 800, cerkva in kapel čez 600.

Iz sprednje Azie. V mestu Tarsu, kjer je bil s. Pavl rojen, se je nedavno 24 družin k veseljni sveti Cerkvi spreobrnilo, in skorej vsak dan se sliši od novih spreobračanj. Ne deleč od ondod se je cela vas spreobrnila h katolicanstvu. V mestu Adanu vedno rase število katolicanov. — Število povernjencov k edivosti sv. Cerkve očitno rase med nezedinjenci na jutru. (Hlas jed. kat.)

Laško. G. Klementis je apostolski poslanec za Mehiko odločen in je že na svojim mestu. Odkar je Mehika od Španske dežele ločena, ni bilo apostolskiga delegata v tem kraju.

Za Tratarsko pogorelo cerkev.

	Od poprej . . .	8 gold. 40 kr.
G. L. Cirer, kaplan pri s. Petru . . .	1	„ — „
„ L. W.	1	„ — „
En duhoven *) iz Ljubljane	5	„ — „
Ena kersenca	—	„ 20 „

Skupej . . . 16 gold. — kr.

*) Nikjer niso cerkve po deželi sploh takó lepe, in spodobno okinčane, kakor na Krajskim, pravi nekdo, ki je veliko deželá vidil. — Bodimo tedej vredni tehvale, in priložimo z veseljem, vsak po svoji moči, de ptuji nesreči na pomoč pridemo, in lepoti in častitosti božjih vezá pripomremo.